

KERK IN MOKUM Agenda

AGENDA VOOR KERK EN SAMENLEVING | PROTESTANTSE KERK AMSTERDAM | OKTOBER 2022

Foto: Het Nationaal Archief

Ramses Shaffy (1965)

Zing, vecht, huil, bid, lach, werk en bewonder

Meditatiebegeleider Rob Boersma geeft acht christelijke meditatieavonden met als titel: 'Zing, vecht, huil, bid, lach, werk en bewonder. Niet zonder ons.' De woorden uit het refrein van het bekende lied van de chansonnier, componist, liedjesschrijver en acteur Ramses Shaffy vormen de thema's van de meditatieavonden. Het lied ligt velen na aan het hart. Maar waarom? Wat zeggen de verschillende werkwoorden uit het refrein ons? Wanneer zingen we en waar raakt het ons? Waar vechten we voor? Durven we te huilen? Of staat het huilen ons nader dan het lachen? En doen we dit nog samen?

Leven in verbondenheid

Meditatie vanuit de christelijke traditie is geen doel. Het is een middel om tot een meer meditatief leven te komen. Dat is leven in verbondenheid met alle leven en vanuit de Bron van het leven. Dat is leven vanuit openheid en aandacht, leven en laten leven, loslaten en toelaten, leven in geestelijke vrijheid.

Boersma heeft ervaring met verschillende meditatievormen, zoals zen-, boeddhistische- en christelijke meditatie. Als (psychosomatisch) fysiotherapeut paste hij in zijn behandelplan christelijke meditatie en mindfulness toe. Vijf jaar was hij bestuurslid van Vacare, platform voor meditatief leven van de Protestantse Kerk Nederland van waaruit hij cursussen christelijke meditatie gaf aan o.a. predikanten en kerkelijk werkers.

Woensdag 2 november: zing; 23 november: vecht; 14 december: huil; 11 januari: bid; 1 februari: lach; 22 februari: werk; 15 maart: bewonder; 5 april: Niet zonder ons. De Ark (Noord), Banne Buikslootlaan 63-C, 20.00 uur, meer info en opgave bij Rob Boersma via: r.h.m.boersma@planet.nl

Wat als we het oneens zijn?

De pioniersplek voor studenten en *young professionals* De Kwekerij verzorgt op dinsdag 15 november de bloeiklas -een workshop-: Wat als we het oneens zijn? Mensen zijn het vaak oneens. Dat kan niet anders met al die verschillende mensen. Je kunt het oneens zijn met je partner, met je baas of met iemands politieke opvatting.

In deze bloeiklas biedt De Kwekerij ideeën en oefeningen aan over hoe jij goed om kunt gaan met een conflict. Met de inzichten van filosoof en psychoanalyticus Peter Rollins neemt De Kwekerij de gebruikelijke reacties onder de loep en ontdekt verrassende alternatieven. Met de ideeën van Kim Scott ontdek je hoe je kunt reageren op een manier die verbindend en tegelijkertijd openhartig is. Want help jouw reactie nu echt? Deelnemers spelen met perspectieven, zetten hun eigen standpunten op losse schroeven en leren grenzen beter aan te geven.

Inspirerende workshops

Bloeiklassen zijn inspirerende workshops van De Kwekerij waarin thema's aan bod komen, die verder gaan dan de dagelijkse praktijk. Denk bijvoorbeeld aan: het leven, de liefde, relaties, vriendschap, carrière en identiteit.

Misschien stel je jezelf wel eens de vraag: wat vind ik echt belangrijk? Of wat drijft mij en past dat wel bij mij? Met oefeningen in een experimentele setting zet De Kwekerij je aan tot denken en actie.

Het gaat niet alleen om theoretische kennis maar tijdens de bloeiklassen gaan de deelnemers ook actief aan de slag. Zodat je met nieuwe inzichten en een concrete stap naar huis gaat.

Dinsdag 15 november, Corvershof, Nieuwe Herengracht 18, 19.30-21.30 uur, € 10,-, aanmelden via: kwekerijamsterdam.nl

STADSPREDIKANT

Debunken

Tim Vreugdenhil is stadspredikant bij de Protestantse Kerk Amsterdam

Reageren? Mail naar redactie@protestantsamsterdam.nl

Debunking is de eigentijdse uitdrukking voor feiten checken, de ware aard van de dingen aan het licht brengen. Nuttig, of het nu om winstgevende mondkapjesdeals of oorlogsberichten uit de Donbas gaat. Maar eigenlijk is ons hele leven een proces van *debunking*. Tenzij je altijd maar voor zoete koek slikt wat je ouders, vrienden en omringende cultuur beweren.

Psychologen van de universiteit van Cambridge presenteerden onlangs een onderzoek naar hoe je kunt voorkomen dat mensen dingen die evident onjuist zijn voor waar aannemen. *Debunken* aan de voorkant is het eigenlijk, mensen alert maken op wat ze horen en zien én hoe je dat moet interpreteren. *Prebunken* wordt het zelfs genoemd.

Een proefpersoon krijgt een aantal animatiefilmpjes te zien waarin technieken van manipulatie worden uitgelegd. De voorbeelden die gebruikt worden zijn klein en onschuldig, maar het effect is wel degelijk meetbaar. In een aantal casussen met 'denk je dat dit waar of niet waar is' herkennen mensen die de animaties gezien hebben desinformatie sneller dan wie niet *geprebunkt* is. Zij zijn minder goedgelovig.

Zou je aan levensbeschouwelijke *prebunking* kunnen doen? Ik denk van wel. Naar mijn overtuiging is het zelfs één van de belangrijkste taken van religie en theologie in deze tijd. Religiewetenschapper Birgit Meyer hield onlangs een pleidooi voor het goed recht van intuïtie náást beredeneerde

analyse. Zij zegt: 'Er is veel dat we niet weten. Er is ook in 2022 veel dat zo nieuw is of mysterieus dat je het verstandelijk niet direct kunt plaatsen. Intuïtie is open zijn, een besef ontwikkelen van dingen die nog niet ingekaderd zijn door wat je al weet of denkt.'

Augustinus was in zijn tijd een briljant *debunker*. En wij? Ik zie veel mensen met een goed ontwikkelde intuïtie. Met Bijbelse en theologische oneliners, verhalen en doordenkers kunnen ook moderne Amsterdammers heilzaam wakker geschud worden. En wijzelf niet te vergeten. Ik voel een mooie serie animatiefilmpjes aankomen.

KERKPLEKKEN ACTUEEL

De rubriek **Kerkplekken Actueel** bevat nieuws van alle kerkplekken: de wijkkerken en de pioniersplekken van de Protestantse Kerk Amsterdam. De stukjes kunnen een korte overdenking zijn of een aankondiging van een bijzondere gebeurtenis of activiteit. Leer ze kennen, deze pareltjes van de stad.

Westerkerk Centrum

Tamar Karman tienerwerker Westerkerk
westerkerk.nl

Een groepje tieners overnacht in de Westerkerk. 'Ssst! Still!' Midden in de nacht hoor ik geluid. Ik ga even kijken. Al lopend in het donker zie ik ineens drie matjes vlakbij de liturgietafel. 'We wilden niet op het balkon slapen, maar hier. Dat is zó gaaf! Mag dat?' Natuurlijk mag dat! Wie weigert er tieners bij de liturgietafel?! En daar bleef het niet bij; om 03.00 uur 's nachts pakten ze de Bijbel. 3 tieners lazen afwisselend voor vanaf de kansel in een donkere kerk. Zelfgekozen stukjes kwamen voorbij. 'Wat moeilijk. Kunnen we het daar eens over hebben?' Zo zie je maar: de Geest waait waar en wanneer zij wil.

Noorderkerk Centrum

Johan Visser predikant Noorderkerk
noorderkerk.nl

Een Canadese toeriste met neuspiercing vroeg of er in Amsterdam nog wel kerken open waren voor *worship* -voor de eredienst. Ik stelde haar gerust, maar haar vraag bleef hangen. Hoe zorgen we ervoor dat bij alle andere functies en de financiële noodzaak van verhuur ons kerkgebouw *kerk* blijft? Een heilige plek, een huis van gebed, lofzang, woord en sacrament, waar Christus mensen ontmoet? Die vraag van een vreemde voelt als een aansporing om met volharding en vreugde eredienst te blijven houden -even gewoon als vreemd- zodat onze kerkgebouwen geen monumenten of musea van een dode god zullen zijn, maar heilige plekken waar de Levende woont.

Keizersgrachtkerk Centrum

Annelies Jans predikant Keizersgrachtkerk
keizersgrachtkerk.nl

In de Keizersgrachtkerk klonk onlangs tijdens een kerkdienst het lied 'Ken je mij?', van Huub Oosterhuis. Onze Fleur zong het prachtig, ontroerend, indringend. 'Ik zou één woord willen spreken, dat waar en van mij is, dat draagt wie ik ben, dat het houdt...'. Dit liedje-van-verlangen paste in een serie diensten met als overkoepelend thema 'Wat geloven wij (nog)?'. Met een mooie groep voorbereiders (elke dienst wordt met elkaar 'gemaakt') waagden wij ons aan die spannende, kwetsbare vraag. Op zoek naar ons eigen woord, ons eigen antwoord. In het licht van een kaars deelden we met elkaar: zoekend en tastend, met veel woorden, of juist weinig. Er vielen woorden als 'ruimte', en 'vertrouwen' en 'samen'. Ik ben benieuwd naar jouw antwoord: wat geloof jij nog? Wat geloof jij toch? Misschien heb je net als wij toch een groter papier nodig dan je in eerste instantie dacht...

Oudekerkgemeente Centrum

Peter Lowie diaken Oudekerkgemeente
oudekerk.amsterdam

Op zondag 9 oktober kwam in de serie 'Het Hoge Woord' Kysia Hekster naar de Oude Kerk. Sinds 1998 is Hekster werkzaam bij de NOS, o.m. als buitenlandredacteur/ verslaggever bij het Radio 1 Journaal. Van 2005 tot 2008 was ze plaatsvervangend chef buitenland bij NOS Nieuws. In 2008 werd ze correspondent in Rusland en in september 2012 verslaggever van het Koninklijk Huis. Vorig jaar april werd zij NOS-correspondent in Brussel. Het idee van Het Hoge Woord is dat er een normale eredienst wordt gevierd waarbij de predikant zijn preektijd afstaat aan een bijzonder personage. Deze moet zich houden aan het preekrooster. De eerste keer was op zondag 22 mei journalist Joris Luyendijk te gast. Hekster haar uitleg was naar aanleiding van het Bijbelboek Lukas vers 17 waar de aandacht wordt gevestigd op de gemarginaliseerde positie van uitgestoten.

Pioniersplek we•Worship

René Visser initiatiefnemer we•Worship
weworship.nl

Mijn vriendin, die nog zoekende is naar een kerk, zei: 'Ik zou best naar een protestantse kerk kunnen gaan, als ik het kan combineren met worship-avonden.' Dit bericht kregen we na afloop van een worshipavond op de zolder van de Van Limmikhof. Het laat wel zien dat er bij jonge stadsgenoten soms nog een klassiek beeld leeft van de Protestantse Kerk Amsterdam, waar juist plek is voor iedereen! Toch is het mooi om te zien dat initiatieven als we•Worship mensen helpen de weg naar de kerk te vinden. Daarom organiseren we op steeds meer plekken aanbidding, om mensen uit te nodigen samen de goedheid en liefde van God te ervaren.

Pioniersplek Taizé in Amsterdam

Stacey Krom jongerenwerker Taizé in Amsterdam
taizeinamsterdam.nl

En toen was ik ineens ingezegend als jongerenwerker! Toen ik zeven jaar geleden als jonge zinzouker voor het eerst kwam kijken bij een viering van Taizé in Amsterdam had ik nooit kunnen bedenken dat dit de plek zou zijn

waar ik mij drie jaar later zou laten dopen en dat ik nu, na zeven jaar, als jongerenwerker aan het roer mag staan van deze prachtige community! Ik mag interessante activiteiten uitwerken (in november met het thema 'Solidariteit', en in december 'Leven met je lijf'), met jonge mensen in gesprek over God, en een plek cocreëren waar mensen zich welkom en gezien mogen voelen, net zoals ik, toen die eerste keer. Men zegt wel eens dat God niet de mensen roept die gekwalificeerd zijn, maar dat God diegenen kwalificeert, welke Hij roept. In het Engels klinkt dat veel mooier overigens. Maar ik geloof erin met heel mijn hart.

Pioniersplek Gist

Maarten Vogelaar pionier Gist
gist.amsterdam

In maart 2022 verscheen van het Sociaal en Cultureel Planbureau een studie over niet-kerkelijk gebonden spirituelen, agnosten en atheïsten. Herkenbaar en ontvullend om te lezen. Wat me vooral raakt, is het gebrek aan vertrouwen (ja wantrouwen) in religieuze instellingen om vorm te geven aan ieders zingeving en spiritualiteit. Gelukkig trof ik een tweede boek: *The Patient Ferment of the Early Church*. Hierin beschrijft historicus Alan Kreider de transformerende kracht van geduld. De vroege kerk deed geen moeite om mensen te verwelkomen; nieuwkomers stond een intensief vormingsproces van drie jaar te wachten voordat ze mochten meebidden en vieren. Christenen spraken niet over grote dingen, maar leefden ze. Ik wil hiervan leren en organiseren vier leesavonden. Wie doet mee? Zie de website.

Wijkgemeente Noord

Huub Waalewijn diaconaal opbouwwerker
protestantsekerkamsterdamnoord.nl

'Ik word hier rustig van.' Ik kon me helemaal vinden in deze ervaring van een van de deelnemers aan de Luistergroep afgelopen maandag. Het delen van dagelijkse dilemma's doet ons goed. Luistergroepen zijn open bijeenkomsten waarin verhalen worden gedeeld van dingen die knellen, of die je wakker houden. Bij de NoordAs zijn we gestart met een maandelijkse luistergroep. Verhalen die gaan over het leven met weinig geld. Die verhalen verzamelen we en brengen ze bij wethouders en beleidsmakers, zodat er beter beleid komt dat beter aansluit bij de ervaren werkelijkheid. Wil je een Luistergroep bijwonen? Kijk op luistergroepen.org.

Jeruzalemkerk West

Richard Saly predikant Jeruzalemkerk
jeruzalem-kerk.nl

De een heeft in het verleden een overkill aan religie gehad. Veel regels, veel gedoe. Weinig ruimte of blijdschap. Redenen genoeg om nooit meer bij een kerk te willen horen. Maar na decennia laat God opeens van zich horen. Liefdevol. De zon schijnt. 'Mag ik hier vaker komen?' De ander is tot eigen verbazing tot geloof gekomen 'vanuit het niets'. 'Kan jouw kerk mij misschien helpen om nu ook als christen te leven?' En op zomaar een zondag nemen we afscheid van kerkenraadsleden die lange jaren met trouwe liefde hun werk in de gemeente deden. En er staan zowaar nieuwe ambtsdragers klaar. Jezus leeft. Uitroepteken.

Osdorp-Sloten Nieuw-West

Martijn van Leerdam predikant Osdorp-Sloten
osdorpsloten.nl

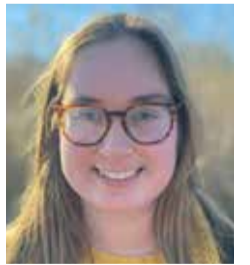
Dierenliefhebbers opgelet. Dierendag is al even achter de rug, maar op zondag 30 oktober is De Opgang het toneel van een lezing over dieren in de tijd van de Bijbel. Maarten Frankenhuis, dierenarts en oud-directeur van Artis, komt na afloop van de kerkdienst langs om alles te vertellen over dieren-schilderingen, zangvogels, leeuwenkuilen, spijswetten en zeemonsters. Ook in de kerkdienst, een gezamenlijke dienst met de Regenbooggemeente, komen er beestjes aan te pas. Daartoe lezen we over Job, wiens Bijbelboek niet alleen bekend staat om zijn neerslachtige passages, maar ook om de beestenboel die voorbijtrekt in een toespraak van God zelf.

Tienerwerk Nieuw-West

Anouk van Iperen tienerwerker Nieuw-West

De *West Side Teens* zijn aan de slag gegaan voor het klimaat. In onze eerste bijeenkomst hebben we samen gekeken wat er thuis en in de kerk veranderd of verbeterd kan worden. Hoe kunnen we plastic verminderen? De tieners hebben ontdekt dat er shampoo, deo en tandpasta bestaan die al helemaal plastic vrij zijn. Zowel in het product als in het verpakkingsmateriaal komt geen plastic meer voor. In de kerk zien we nog veel wegwerpbestek, -borden en -bekers. Die kunnen heel goed vervangen worden door herbruikbare producten. Het is een eerste stap en alle beetjes helpen.

De Binnenwaai Oost

Marjolein Hekman voorganger De Binnenwaai
debinnenwaai.nl

In de afspraak voor de voorbereiding van Allerzielen kwam ineens de vraag op of we het nog wel moesten organiseren dit jaar. Waar tien jaar geleden het onderwerp 'dood' bijna niet bespreekbaar was, zijn er nu programma's rondom dit thema en vinden er op woensdag 2 november allerlei activiteiten plaats op bijvoorbeeld begraafplaatsen. Na wat doorpraten geloven wij

Kerkdiensten Amsterdam - oktober/november 2022

WIJK	KERK	TIJD	ZONDAG 30 OKTOBER	ZONDAG 6 NOVEMBER	ZONDAG 13 NOVEMBER	ZONDAG 20 NOVEMBER	ZONDAG 27 NOVEMBER	ZONDAG 4 DECEMBER
Centrum	Keizersgrachtkerk	10.30	Ds. Annelies Jans	Ds. Eddy Reefhuis	Ds. Juut Meijer	Ds. Annelies Jans	Wilna Wierenga	Ds. Annelies Jans
	Noorderkerk	10.00 18.30	Ds. Marinus de Jong Ds. Richard Saly	Ds. Dick Wolters Ds. Jan Scheele Goedhart	Ds. Johan Visser Ds. Johan Visser	Ds. Johan Visser Ds. Dick Wolters	Ds. Johan Visser Ds. Pim Verhoef	Ds. Dick Wolters Ds. Johan Visser
	Oude Kerk	11.00 18.30	Ds. Hanna van Dorssen Abdijvesper	Ds. Gerhard Scholte Koorvesper	Ds. Harry Pals Abdijvesper	Erik Idema en Ds. Peter Tomson Abdijvesper	Ds. Hanna van Dorssen Evensong	Ds. Julia van Rijn Geen vesper
	Oude Lutherse Kerk	10.30	Ds. Andreas Wöhle	Dr. Nienke Vos	Ds. Andreas Wöhle	Ds. André v.d. Stoel	Ds. Harry Donga	Ds. Andreas Wöhle
	Westerkerk	10.30 17.00	Ds. Herman Koetsveld Cantatedienst, Dr. Cristina Pumplun	Ds. Herman Koetsveld	Ds. Herman Koetsveld	Ds. Herman Koetsveld	Ds. Herman Koetsveld	Ds. Hans Blom
	Diensten met Belangstellenden	19.00	Ds. Koos Staat	Ds. Taco Koster	Ds. Taco Koster	Ds. Taco Koster	Ds. Eva Bruggeman	Ds. Taco Koster
	De Waalse Kerk	11.00	René Mynkong	Ds. Richard Bennahmias	Ds. Henk Spoelstra	Ds. Henk Spoelstra	Ds. Karel Blei	Nienke Meuleman
Noord	Bethelkerk	10.00	Ds. Bara van Pelt	Ds. Annemarie van Wijngaarden	Ds. André Fox	Ds. Hans Uytenbogaardt	Ds. Paula de Jong	Predikant onbekend
	Nieuwendammerkerk	10.00	Ds. Cor Ofman	Ds. Paula de Jong	Ds. Marjan Nijman	Ds. Paula de Jong	Ds. Nienke Vos	Ds. Jan Lammers
	Dorpskerk Durgerdam	10.30	Ds. Annemarie van Wijngaarden	Geen dienst	Abt Johannes v.d. Akker	Geen dienst	Predikant onbekend	Geen dienst
	Ransdorp-Holysloot	10.00	Rutger Verhoef	Ds. Ole van Dongen	Ds. Henk van Olst	Ds. Gerdien Neels	Ds. Klaas Vos	Ds. Gerdien Neels
	Dorpskerk Zunderdorp	10.00	Ds. Friede Bonda	Ds. René Visser	Ds. Taco Koster	Ds. Taco Koster	Ds. Elsbeth Gruteke	Ds. Taco Koster
West	Hebron	12.00	Kinderviering	Jurjen de Bruijne	Gerko Tempelman	Bart Haverkamp	Jurjen de Bruijne	Nienke Hofsink
	Jeruzalemkerk	10.00	Ds. Richard Saly	Ds. Johan Visser	Ds. Richard Saly	Ds. Richard Saly	Ds. Richard Saly	Ds. Bas v.d. Graaf
	Nassaukerk	10.30	Ds. Lydia Meiling	Ds. Elsbeth Littooj	Ds. Margrietha Reinders	Ds. Trinus Hibma	Ds. Lydia Meiling	Ds. Richard Saly
Nieuw-West	De Opgang	10.00	Ds. Martijn van Leerdam	Samen in de Slotkerk	Ds. Wilma van Rijn	Samen in de Slotkerk	Ds. Wilken Veen	Samen in de Slotkerk
	Regenbooggemeente	10.00	Samen in De Opgang	Ds. Gerben van Manen	Ds. Nellie van Voornveld	Ds. Rinse Reeling Brouwer	Ds. Gerben van Manen	Ds. Nellie van Voornveld
	Slotkerk	10.00	Samen in De Opgang	Ds. Martijn van Leerdam	Samen in De Opgang Cantatedienst (16.00) Ds. Martijn van Leerdam	Ds. Martijn van Leerdam	Samen in De Opgang	Ds. Annacarina Klein
Zuid	Oranjekerk	10.00	Ds. Wielie Elhorst	Ds. Kees Zwart	Ds. Charlotte Kremer	Ds. Wielie Elhorst	Ds. Wielie Elhorst	Ds. Klaas Holwerda
	Pelgrimskerk in de Goede Herderskerk	9.30	Ds. Harmen de Vries	Ds. Roel Knijff	Ds. Harmen de Vries	Ds. Sieb Lanser	Ds. Harmen de Vries	Ds. Sieb Lanser
	De Thomas	10.30	Ds. Evert Jan de Wijer	Ds. Ruben van Zwieten	Ds. Evert Jan de Wijer	Ds. Evert Jan de Wijer	Ds. Evert Jan de Wijer	Ds. Alex van Ligten
	Vrijburg	10.30	Ds. Rachelle van Andel	Ds. Klaas Vos	Ds. Mpho Tutu van Furth	Ds. Joost Röselaers	Ds. Joost Röselaers	Ds. Juup van Werkhoven
	Willem de Zwijgerkerk	10.00	Alternatieve dienst	Pastor Nelly Versteeg	Morgengebed	Ds. Cor Ofman	Leerhuis Tenach&Evangelie Prof. dr. Rinse Reeling Brouwer (10.30)	Ds. André Fox
Oost	De Binnenwaai	11.00	Voorganger Marjolein Hekman	Ds. Nellie van Voornveld	Voorganger Marjolein Hekman	Ds. Corine Sloots	Voorganger Marjolein Hekman	Ds. Cor Ofman
	De Bron	10.00	Ds. René Visser	Ds. Gerbrand Molenaar	Ds. Margrietha Reinders	Ds. Gerbrand Molenaar	Ds. René Visser	Ds. Gerbrand Molenaar
	Elthetokerk	10.00	Ds. Martijn van Laar	Ds. Alain Verheij	Alternatieve viering	Ds. Martijn van Laar	Eva Bruggeman	Ds. Martijn van Laar
	Muiderkerk	10.30	Ds. Julia van Rijn	Ds. Greteke de Vries	Ds. Martijn van Laar	Ds. Gerhard Scholte	Ds. Greteke de Vries	Ds. Marie Hansen
Zuidoost	De Nieuwe Stad	9.30	Samen in De Drie Stromen	Ds. Jan v.d. Meulen	Ds. Herco v.d. Wilt	Ds. Theo Wielsma	Martine van Garderen	Samen in De Drie Stromen
	De Drie Stromen	9.30	Ds. Piet Vliegthart	Samen in De Nieuwe Stad	Samen in De Nieuwe Stad	Samen in De Nieuwe Stad	Samen in De Nieuwe Stad	Ds. Justine Aalders

Op de websites van de kerken vindt u actuele informatie en een link, als kerkdiensten online worden uitgezonden. Op protestantsamsterdam.nl vindt u de adressen van de kerken en een overzicht van de diensten ook van de Dankdag voor Gewas en Arbeid op woensdag 2 november.

AGENDA oktober/november

WOENSDAG 26 OKTOBER

Bloeklas: Hoe ontdek je wat je wilt
Pioniersplek De Kwekerij voor studenten en *young professionals* om samen levenswijsheden te ontdekken en in praktijk te brengen biedt de bloeklas, workshop: Hoe ontdek je wat je wilt? De Kwekerij biedt ideeën en oefeningen aan over hoe jij bewuste keuzes kunt maken. Met de inzichten van de Duitse filosoof Byung-Chul Han op zoek gaan naar de vrijheid in onze prestatiesamenleving. Met David Brooks' bestseller *De Tweede Berg* duiken deelnemers in de vraag aan welke roep je gehoor moet geven, als er van alles om ons heen roept.

Wo. 26 okt. Corvershof, Nieuwe Herengracht 18, 19.30-21.30 uur, kwekerijamsterdam.nl

DONDERDAG 27 OKTOBER

Bijbels Leerhuis: Wie is de goede koning?

De boeken Koningen uit de Bijbel lezen onder leiding van de theologen dr. Wilken Veen en dr. Wout van der Spek. Zij proberen bij hun uitleg de tekst woord voor woord te volgen (*close reading*). Wie zich opgeeft via: wilkenveen@hotmail.com krijgt de tekst van tevoren toegestuurd.

Do. 27 okt. 10 en 24 nov. De Thomas, 14.00 uur

VRIJDAG 28 OKTOBER

Talkshow Nieuw-West Draait Door
Editie: 'Voedselpark versus Blokkendoos?' Gesprek met panel en zaal over de actie rond de Lutkemeerpolder, groene initiatieven in Nieuw-West en het belang van een groene stad.
Vr. 28 okt. De Ark (Slotervaart), 19.30 uur

ZONDAG 30 OKTOBER

Benefietconcert door de Fanfare van de Eerste Liefdesnacht
Het Stoelenproject is de meest laagdrempelige daklozenopvang van Amsterdam. De Keizersgrachtkerk steunt het Stoelenproject financieel én met een kookploeg die maandelijks een maaltijd voor de bezoekers van het Stoelenproject kookt. Om dat te bekostigen en het Stoelenproject financieel te helpen bij noodzakelijke investeringen, organiseert de kerk jaarlijks een benefietconcert. Dit jaar wordt dit verzorgd door de Fanfare van de Eerste Liefdesnacht, een kleurrijk Amsterdams straatorkest dat hartstochtelijke en vurige muziek uit vele werelddelen vertolkt.
Zo. 30 okt. Keizersgrachtkerk, 15.00 uur, collecte waarvan de opbrengst geheel ten goede komt aan het Stoelenproject

DINSDAG 1 NOVEMBER

Lunchconcerten in De Thomas: klassieke muziek

Op zondag 27 november vindt erin de Oude Kerk om 18.30 uur een Choral Evensong plaats met medewerking van de Cappella Oude Kerk. Een Evensong is een kerkdienst die traditioneel rond zonsondergang wordt gehouden en gericht is op het zingen van psalmen en andere Bijbelse liederen.

1 nov: Hobbema trio: Yumi Toyama, piano; Jussi Paananen, viool en Jeanne Beerens, cello; 15 nov: Josefiën de Waele, harp.

Di. 1 en 15 nov. De Thomas, vanaf 12.00 uur: koffie en thee. Van 12.30-13.00 uur concert.

WOENSDAG 2 NOVEMBER

Allerzielen in de Nieuwendammerkerk
Traditiegetrouw gedenken mensen met Allerzielen op 2 november hun dierbare overledenen. De Nieuwendammerkerk is open en de begraafplaats is verlicht. In de kerk is gelegenheid om stil te zitten, te luisteren naar liederen uit Taizé, een kaarsje te branden, of iets op te schrijven. Er zijn troostkaartjes om mee te nemen. U kunt komen wanneer u wilt en blijven zolang u past.

Wo. 2 nov. Nieuwendammerkerk, 19.00-20.30 uur

Allerzielen in De Binnenwaai

Op IJburg in De Binnenwaai met Allerzielen: livemuziek, verhalen, stilte en poëzie. Namen worden genoemd, herinneringen opgehaald, het gemis gedeeld, het leven gekoesterd. Ieder kan in het persoonlijke verdriet zich ook even gedragen voelen door elkaar. Vanaf 19.30 uur bent u van harte welkom. Om 19.45 uur wordt een kaarsje aangestoken voor een overleden dierbare(n). De namen worden genoemd. Daarna doorpraten of gebruik maken van één van de vormen om hier nog verder bij stil te staan.

Wo. 2 nov. De Binnenwaai, 19.30-21.00 uur

Zinnig Eten

Zinnig Eten is een diner met diepgang. Het is een plek waar zinnige noorderlingen elkaar ontmoeten en waar goede gesprekken de regel zijn. Naast drie goddelijke gangen staan er creatieve verrassingen op het menu: performances, muziek, speelse oefeningen of nieuwe rituelen.

Wo. 2 nov. De Ark (Noord), 18.30 uur, inloop vanaf 18.00 uur

DONDERDAG 3 NOVEMBER

ThomasFilm: Sorry we've missed you
De komende films van ThomasFilm staan in het teken van goed en kwaad. Is het onderscheid daartussen wel zo helder? Hoe ziet het kwaad eruit en hoe handel je daarin goed? Op 3 november de film: *Sorry we've missed you*. Een pakjesbezorger dreigt te bezwijken onder de steeds hoger wordende werkdruk.
Do. 3 nov. De Thomas, 19.30 uur, tickets via: dethomas.nl

Taizéviering in de Nassaukerk

Een Taizéviering is een uur van zang en gebed waarin je tot rust kunt komen en je kunt bezinnen op de Bijbeltekst van de viering. Voorafgaand aan de viering is er om 19.00 uur een themagesprek om elkaar te ontmoeten en ervaringen uit te wisselen rondom geloofs- en levensvragen.

Do. 3 nov. en 1 dec. Nassaukerk, 20.00 uur, meer info zie: taizeinamsterdam.nl/taizeviering

ZONDAG 6 NOVEMBER

Eigen Zinnige vieringen van Zinnig Noord

Wil jij het leven vaker vieren? Verlang je naar (vaste) momenten om tot jezelf te komen? Ben je op zoek naar diepgang, leuke mensen, community? In de Eigen Zinnige Vieringen heeft de open community Zinnig Noord het afgelopen jaar samen met de communityleden een simpele, eigentijdse vorm van vieren ontwikkeld. Met: muziek, meditatie, een tekst en een ervaringsverhaal. Op elke eerste zondag van de maand.

Zo. 6 nov. en 4 dec. De Ark (Noord), Banne Buikslootlaan 63-C, 10.00 uur

Herdenking Heinrich Schütz in de Oude Kerk

Heinrich Schütz (1585-1672) overleed 350 jaar geleden. Hij wordt gezien als de belangrijkste componist van Lutherse kerkmuziek vóór J.S. Bach.

Hij schreef vele motetten op Duitse teksten, van slechts enkele stemmen tot grootse werken met meerkorige bezetting. In de Oude Kerk wordt in de diensten van 6 november muziek van zijn hand gezongen. In de dienst van Schrift en Tafel om 11.00 uur brengt de Sweelinckcantorij o.a. zijn feestelijke *Nun danket alle Gott* en *Lobe den Herren meine Seele* (Psalm 103) ten gehore. Om 18.30 uur is er een koorvesper waarin de Cappella Oude Kerk enkele motetten zingt uit *Schwanengesang*, het laatste werk dat Schütz schreef vlak voor zijn dood.

Zo. 6 nov. Oude Kerk, 11.00 en 18.30 uur

DINSDAG 8 NOVEMBER

Basiscursus Buurthulp

Deze cursus is bedoeld voor iedereen die zich wil inzetten voor buurtgenoten in Amsterdam Nieuw-West. In de cursus wordt kennisgemaakt met de presentiebenadering en worden vaardigheden geoefend die van belang zijn voor het werk in de buurt: luisteren zonder oordeel, de juiste vragen stellen en grenzen bewaken.
Di. 8, 15, 22 en 29 nov. De Ark (Slotervaart), 13.30-15.30 uur, aanmelden via Ditta Westerbeke via: info@buurthulpnieuwwest.nl

WOENSDAG 9 NOVEMBER

Avondgebed in de stijl van Taizé

Er worden Taizéliederen gezongen: korte muziekfragmenten op tekst, die zich steeds herhalen. Een Bijbeltekst wordt voorgelezen en er is een lange stilte waarin je tot rust kunt komen of je verder kunt bezinnen op de Bijbeltekst.

Wo. 9 nov. De Ark (Slotervaart), 20.15 uur

DONDERDAG 10 NOVEMBER

Bijbelstudie en meditaties: vertrouwen

In één Bijbelstudie en twee meditaties gaan deelnemers met het thema 'vertrouwen' aan de slag. In de Bijbelstudie aan de hand van een Bijbelverhaal praten over trouw en te proberen om meer grip te krijgen op vertrouwen. Wat is dat nou precies? In de meditaties gaan deelnemers er lichamenlijk mee bezig. Wat doet dit thema met ons persoonlijk?

Bijbelstudie: do. 24 nov. Meditaties: do. 10 nov. en 15 dec. De Binnenwaai, 19.30-21.30 uur

Worship in West

WeWorship houdt maandelijks samen met de pioniersplek Hebron een aanbiddingsavond voor iedereen die graag samen zingt en ruimte maakt voor Gods aanwezigheid. Er is een toffe band, deelnemers zingen mooie liederen en iedereen kan meedoen of je nu bekend met aanbedding bent of helemaal niet.

Do. 10 nov. Hebron, Polanenstraat 197, 20.00 uur

VRIJDAG 11 NOVEMBER

Concert Studentenkoor Amsterdam

Het Studentenkoor Amsterdam (SKA) is een oratoriumkoor van 80 (oud-)studenten uit Amsterdam. Het SKA voert klassieke en moderne koorwerken uit.

Vr. 11 nov. Westerkerk, aanvangstijde en informatie: studentenkooramsterdam.nl

Sint Maarten in de Nieuwendammerkerk

Alle kinderen zijn uitgenodigd om over de rode loper de Nieuwendammerkerk binnen te komen, langs de lichtjes te lopen en Sint Maarten-liedjes te zingen. Sint Maarten deelde zijn jas met een arme man, die het koud had. Samen delen is ook in de kerk belangrijk. Daarom krijgen de zangers lekkers.

Vr. 11 nov. Nieuwendammerkerk, vanaf 17.30 uur

ZONDAG 13 NOVEMBER

Millennials Life Support

Aansluitend aan de avonddienst van zondag 13 november gaan millennials met elkaar in gesprek over geloven in de wereld van vandaag. Sta je nog open voor het wonder, voor een actie van God, in deze maakbare maatschappij? Praat mee.

Zo. 13 nov. Noorderkerk, 19.30 uur

ZATERDAG 19 NOVEMBER

Moskee-kerk-ontmoeting

De Westerkerk en de Fatih-moskee bevinden zich beiden aan dezelfde kant van de Rozengracht en zijn beiden geloofsgemeenschappen in een iconisch gebouw hartje Amsterdam. Een wederzijds bezoek om meer van elkaar te weten te komen. De middag begint in de Westerkerk en deelnemers wandelen dan naar de moskee. Een middag vol informatie, ontmoeting, muziek en een afsluitend middaggebed in de moskee.

Za. 19 nov. Westerkerk, 14.30-17.30 uur

VRIJDAG 25 NOVEMBER

Braambosgebeden in de advent

Korte avondgebeden in de Westerkerk: ruim een half uur rust en bezinning te midden van het drukke stadsgewoel rond de lichten van het Brandend Braambos. Met orgelmuziek die past bij advent, woorden uit de Bijbel, een gedicht, gebed, stilte en een lied.

Vr. 25 nov. 2, 9 en 16 dec. Westerkerk, 17.00-17.30 uur

Burendiner in de Noorderkerk

De Noorderkerk, in het hart van de Jordaan, wil een plek zijn waar burens, kerkgangers en andere Amsterdammers elkaar kunnen ontmoeten. Tijdens het eten is er alle tijd voor kennismaken, boeiende gesprekken en gezellig tafelen.

Vr. 25 nov. Noorderkerk, 18.30 - 20.30 uur, € 10,-, aanmelden via: noorderkerk.nl/burendiner

VOOR ADRESSEN VAN KERKEN EN MEER AGENDA-ACTIVITEITEN ZIE PROTESTANTSAMSTERDAM.NL

In de Nassaukerk en De Ark (Slotervaart) vinden Taizévieringen plaats, zie onder donderdag 3 november en woensdag 9 november

hierin nog steeds een rol te hebben op IJburg, dus gaan door met de organisatie, zie in de agenda onder woensdag 2 november. Maar het was verfrissend om de vraag te stellen of het nog wel goed is om door te gaan met een traditie die er nu een aantal jaren is. Dat blijven we doen!

Muiderkerk Oost

Greteke de Vries predikant Muiderkerk
muiderkerk.nl

Kan het niet wat vrolijker? Een betrokken Muiderkerker stelde me kort geleden deze vraag bij het koffiedrinken. Vrolijkheid, daar had hij behoefte aan. Toen hij zich jaren terug aansloot had hij gezegd 'Ik geloof niks, dominee, maar ik wil graag mensen zien op zondag.' Fijn! Waar liefde is en vriendschap, daar is God. En nu zingt hij mee, luistert nauwkeurig naar wat gezegd wordt, hij hoort gauw of iets grappig is. Maar ondertussen vraagt hij me: kan het niet wat vrolijker? Gein en genade horen bij elkaar. Maar hoe hou je die samen in tijden van crises?

Oranjekerk Zuid

Wielie Elhorst hulppredikant Oranjekerk
oranjekerkamsterdam.nl

Eindelijk was het zover: op zondag 4 september direct na de startzondagdienst stapte ik op de trein naar Karlsruhe, Duitsland om de laatste dagen van de Algemene Vergadering van de Wereldraad van Kerken mee te maken. Ik was er met een missie, maar ook voor mezelf, om me te laven aan de rijkdom van alle uitdrukkingen die het christendom in de loop der eeuwen gekregen heeft. Het deed me goed, zeker nu we ons na de coronapandemie tot een legere Oranjekerk moeten verhouden. Kon iedereen maar eens naar de Wereldraad, om te ervaren dat we niet alleen zijn.

De Thomas Zuid

Evert Jan de Wijer predikant De Thomas
dethomas.nl

De vormgeefster kwam langs. Met prachtige foto's van de vele materialen en patronen van de kerk. Zij was getroffen door de combinatie van intimiteit en ruimte, stilte en reuring. Niet verwonderlijk voor een huis dat zowel een kerk als een theater huisvest. Mijn droom reikt verder. Zo zou de kerk op zijn best zijn: stilte inbrengen in de publieke ruimte. Maar ook: de publieke ruimte serieus nemen in haar stilte. Soms lijkt het in de kerk van tweeën één: ofwel de concentratie op de eigen binnenwereld ofwel die op de buitenwereld. In beide gevallen gaat dan iets wezenlijks in het protestantisme verloren. De kunst is beide polen te behouden. Pas dan wordt het spannend.

Vrijburg Zuid

Joost Röselaers predikant Vrijburg
vrijburg.nl

Mijn collega Mpho Tutu van Furth kwam recentelijk in het nieuws (o.a. in *The New York Times* en *The Guardian*) omdat de *Church of England* haar verbod om de uitvaartdienst van een dierbare te leiden. Mpho Tutu was Anglicaans predikant en moest haar ambt neerleggen nadat zij trouwde met een vrouw. Dit besluit van een bevriende kerk zorgde voor consternatie binnen Vrijburg, de eerste kerk wereldwijd waar een homohuwelijk plaatsvond. Vrijburg laat van zich horen, onder andere via *social media*. En wij zijn er trots op dat Mpho Tutu voluit onze predikant is en in al onze diensten voor mag gaan. Ons activisme is weer aangewakkerd!

Willem de Zwijgerkerk Zuid

Nelly Versteeg pastor Willem de Zwijgerkerk
willemdewijgerkerk.nl

Het leven houdt een keer op. Het levenseinde - het komt te vroeg voor de een, te laat in een voltooid leven, het kan welkom zijn in ziekte of een moeilijk leven. Wie achterblijft kan worstelen met de spanning tussen het doorleven van het verdriet en gemis en het dóórleven en aanvaarden dat iemand nu anders, niet meer lichamelijk bij je is. Op de avond van Allerzielen, woensdag 2 november is de kerk van 19.00 tot 20.30 uur open en op zondag 6 november om 10.00 uur is er een gedachtenisdienst. Om overledenen te noemen en in het licht te zetten. Om ons met Licht te verbinden om door te kunnen leven. Welkom.

Oecumenische Nicolaasvesper

Foto: Ons' Lieve Heer op Solder

Een oecumenische Nicolaasviering in Ons' Lieve Heer op Solder, dichtbij de feestdag van de Heilige Nicolaas, in het begin van de adventsperiode. Sint Nicolaas is de stadspatroon van Amsterdam.

Zondag 4 december, Ons' Lieve Heer op Solder, Oudezijds Voorburgwal 38-40, voor meer informatie: opsolder.nl

Allerzielenherdenking

In de Mozes en Aäronkerk vindt op zondag 6 november de jaarlijkse oecumenische herdenking plaats van de vluchtelingen die het afgelopen jaar omkwamen aan de Europese grenzen.

Bij de herdenking nemen hun verhalen een belangrijke plaats in. Aan de grenzen van Europa spelen zich dagelijks drama's af. Mensen die op zoek zijn naar een beter en veiliger leven, verdrienen in zee of komen op andere manieren onderweg om.

Aan hen denken wij en hun namen worden genoemd, opdat zij niet vergeten worden. Rikko Voorberg, theoloog, kunstenaar en activist, verzorgt de toespraak. Verder werken voorgangers uit verschillende kerken mee. De

herdenking wordt afgesloten met een procesie naar de Amstel, waar bloemen worden uitgestrooid om de overledenen te gedenken.

Voorafgaand aan de herdenking is er om 13.30 uur in het Huis van Sant Egidio aan het Waterlooplein 205 een informatiebijeenkomst over het migratiebeleid van de Europese Unie en de gevolgen daarvan. Spreker is Minella van Bergijk, directeur van ontwikkelingsorganisatie Tearfund. De herdenking wordt georganiseerd door de Raad van Kerken Amsterdam, het Jeannette Noëlhuis, de Protestantse Diaconie en de Gemeenschap van Sant' Egidio.

Zondag 6 november Mozes en Aäronkerk, Waterlooplein 207, 15.00 uur

Mail Art TWEE in de Nassaukerk

Mail Art bestaat al sinds de jaren zestig. Kunstenaars doen hun origineel gemaakte kaarten en brieven op de post naar andere kunstenaars, die het kunstwerk afmaken. *Mail Art TWEE* is een gecombineerde tentoonstelling in de Nassaukerk naar een idee van Nosrat Mansouri, een Iraanse kunstenaar uit Amsterdam, die veel samenwerkt met andere (vaak gevluchte) kunstenaars.

Mansouri vroeg aan hen een begin van een kunstwerk te sturen, maar dan naar niet-kunstenaars, die de uitdaging aangaan om het op hun manier af te maken.

Tot 31 december, Nassaukerk, De Wittenkade 111, te bezichtigen op Open Kerkmiddagen op dinsdagen van 14.00 tot 16.00 uur

Werk van Senad Alic en Rens Oomens

MARTIJN & MARTIJN

In Martijn&Martijn beantwoorden twee dominees jouw vraag

Waarom vertelde Jezus gelijkenissen? Liset, 5

Martijn: Het is met Jezus die gelijkenissen vertelt net als met een juf die mooie verhalen vertelt in de klas. Ze vertelt verhalen om de kinderen stil te krijgen en bezig te houden, maar meer nog om hen te leren nadenken. Door verhalen ga je anders kijken naar de wereld om je heen, en ook naar jezelf. Dat werkt vaak beter dan om simpelweg te zeggen wat de ander moet doen.

Martijn: Jezus heeft veel verhalen verteld. Verhalen zijn spannend. Je wilt weten hoe het afloopt. Door verhalen te vertellen trekt Jezus jou en mij ook in het verhaal. Je vraagt je af: wat zou ik doen als ik in het verhaal zat? Met verhalen brengt Jezus God en het goede nieuws dus dichtbij. En inderdaad: zo zet Jezus ons ook aan het denken!

- **Martijn van Leerdam**, dominee van de Slotkerk en De Opgang in Amsterdam Nieuw-West
- **Martijn van Laar**, dominee van de Elthetkerk in Amsterdam-Oost

Waar ben jij benieuwd naar? Mail jouw vraag aan dominee Martijn&Martijn naar jong@protestantsamsterdam.nl.

Dus een gelijkenis is een soort voorbeeld. Je vertelt hoe iets is door een ander voorbeeld te gebruiken.

Hm.

Een beetje alsof je een peer eet in plaats van een appel. Het is allebei fruit, maar op een andere manier.

Haha! Een gelijkenis over een gelijkenis!